

ASO, İSO VE MÜSİAD'DAN 'ÜRETİMİ DESTEKLEYELİM' ÇAĞRISI

Büyüme üretimle gelsin sanayi nefessiz kalmasın

İş dünyası temsilcilerinin ana gündemi büyüme ve finansman... Dün Türk sanayisinin önde gelen 3 kurumu ASO, İSO ve MÜSİAD başkanları sanayicinin yaşadığı sıkıntıları anlatarak çözüm önerilerini dile getirdi. Başkanların ortak söylemi; sanayiye merkeze alan, finansmanla desteklenen yatırım ortamını genişleterek büyümenin temel dinamosunu oluşturmak.

804 bin kişi
İSO500'deki firmalarda yaşanan istihdam düşüşü
7,6 trilyon lira
İSO500'deki firmaların toplam borçları

Türkiye ekonomisinin tüketimle değil, üretimle büyümesi gerektiğini anlatan Türk iş dünyası temsilcileri, çözüm önerileri geliştirmeye devam ediyor. Dün ASO, İSO ve MÜSİAD başkanları yaptıkları toplantılarda sıkıntılarını dile getirirken, "Oksijensiz kaldık" mesajını verdi. **Ankara Sanayi Odası (ASO)** Başkanı **Seyit Ardıç**, üretim kapasitesi, rekabet gücü ve firmaların mali dayanıklılığının aynı anda baskı altında olduğunu belirterek, "Ön-

celik; finansman yükünü hafifleten, kârları güçlendiren ve üretim kapasitesini destekleyen sanayi ekosistemi kurulması olmalı" dedi. Üretim sürse de "üretimin geleceği'nin tükendiğini vurgulayan **Seyit Ardıç**, "Ekonomi büyüyor; ama bu büyüme üretimden çok tüketimle dayanıyor. Oysa kalıcı büyüme, tüketimden değil üretimden gelir. Artık büyümenin oranı kadar, hangi kaynaktan beslendiği de önemlidir" açıklamasını yaptı.

"Sanayicilerimiz için çok özel bir kredi paketine ivedilikle ihtiyaç duyuyoruz" diyen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı **Erdal Bahçivan** da "Sanayicinin oksijeni finansmandır. Geldiğimiz noktada sanayicimizin ciddi ölçüde oksijensiz kaldığını görüyoruz. Sanayi kuruluşlarımız; yüksek finansman maliyetleri, krediye erişimde yaşanan güçlükler ve artan mali yükler karşısında adeta nefes almakta zorlanmaktadır. Sanayinin yeniden nefes almasını sağlayacak somut, etkili ve sonuç odaklı adımlara ihtiyaç duyuluyor" ifadelerini kullandı.

MÜSİAD Genel Başkanı **Burhan Özdemir** ise önümüzdeki dönemde devletin koordinasyonunda sanayinin merkezde olduğu bir politikaya geçilmesi gerektiğini söyledi. Özdemir, "Para politikasının içine sanayi politikası, beklentileri ve kök sebepleri entegre etmezseniz; faiz indir, kaldır olur. Bu program birçok testten geçti ve başarılı oldu. Bundan sonra milimetrik enflasyon oranlarına takılmamız lazım. Bizim takılmamız gereken yer kurulu büyük bir atıl sanayi kapasitesi var" diye konuştu. **s02-s03**

%50
Mali borçların toplam borçlar içindeki payı

120 milyar TL
İSO 500 şirketlerinin devreden KDV tutarı

%85
Finansman giderlerinin kâr içindeki payı

Ardıç: Konteynere daha fazla değer koyabilen kazanıyor

ASO Başkanı **Seyit Ardıç**, rekabet gücünü yeniden güçlendirecek yapısal adımlara ihtiyacı olduğunu belirterek "Küresel pazarda kalıcı başarıyı kur değil, verimlilik, teknoloji, öçek ekonomisi, markalaşma ve yüksek katma değer belirler. Konteynere daha fazla değer koyabilen kazanıyor" ifadelerini kullandı. **s02**

Bahçivan: Düşük günlük limitler kredi kullanımını sınırlandırıyor

İSO Başkanı **Erdal Bahçivan**, reeskont kredilerinde limit, teminat ve peşin faiz uygulaması sorunlarının devam ettiğini belirterek, "Özellikle günlük limitlerin düşük kalması ve firma başına kullanımın 60 milyon TL ile sınırlı olması; ihtiyaç duyulan kredilere erişimi 5-6 aya kadar geciktiriyor" diye konuştu. **s02**

Özdemir: 18 OSB ile çalışarak envanter çıkarılacak

Türkiye'nin bir "yaşayan sanayi envanterine" ihtiyaç duyduğunu kaydeden MÜSİAD Başkanı **Burhan Özdemir**, 18 OSB ile yapacakları çalışma sonucunda bir envanter çıkaracaklarını, bu sayede sanayideki atıl kapasiteyi tespit edeceklerini açıkladı. Özdemir, "Paradigma değişimi gerektiğini düşünüyoruz" dedi. **s03**

MÜSİAD'DAN DEZENFLASYON SONRASI İÇİN ÖNERİ: Sanayiye merkeze alan politikaya geçmeliyiz

Sıkı para politikasının gecikmeli de olsa başarılı bir şekilde görevini yaptığını belirten MÜSİAD Genel Başkanı Burhan Özdemir, yeni bir politika önerisi dile getirdi. Özdemir, atıl kapasite oluşturacak gevşek para politikası yerine devletin koordinasyonunda sanayinin merkezde olduğu bir politikaya geçilmesi gerektiğini söyledi.

Uluslararası yatırım atağı

Uluslararası yatırım bankası JP Morgan ile sanayi işletmelerini bir araya getirdiklerini kaydeden MÜSİAD Genel Başkanı Özdemir, bu sayede çeşitli sektörlerden 4 firmanın teminat ve finansman sağladığını bildirdi. Bu yöndeki çalışmalarını sürdüreceklerini anlatan Özdemir, 27 Kasım'da HSBC ile benzer etkinlik yapacaklarını, reel sektörü alıp önce İngiltere, ardından Singapur veya Hong Kong'a gideceklerini ifade etti. Asya'daki finansal olanaklara dokunmak istediklerini belirten Özdemir, ayrıca Suudi Arabistan varlık fonu PIF ile de görüşeceklerini açıkladı.

Evlenen ve çocuk sahibi olan çalışana prim verdi

MÜSİAD'ın "Değer temelli kalkınma vizyon belgesi"ne dikkat çeken Burhan Özdemir, "MÜSİAD ülkemizin açık ara en büyük iş dünyası sivil toplum kuruluşu; 14 bin üyeyi geçti. Bünyesinde 60 bin şirket var. Milli gelirin yüzde 35'ine yakını yapıyor. İlk 500'de 200'e yakın şirket var. En yaygın yurt dışı yapılanmasına sahip organizasyon olarak da öne çıkıyoruz" dedi. MÜSİAD olarak üye işletmelerde çalışanlara yönelik hayata geçirdikleri projeden söz eden Özdemir, "Evlenenlere ve çocuk sahibi olanlara prim uygulaması başlattık" dedi.

Recep ERÇİN

Türkiye'de Mayıs 2023'ten bu yana uygulanan sıkı para politikası temelli dezenflasyon programının meyvelerini vermeye başlaması ile birlikte iş dünyasından, yeni dönemde hangi yönde politikalar uygulanması gerektiğine ilişkin öneriler de gelmeye başladı.

MÜSİAD Genel Başkanı Burhan Özdemir, jeopolitik gelişmeler nedeniyle gecikmeler yaşansa da mevcut sıkı para politikasının işlevini başarıyla yerine getirerek makro istikrarı sağladığını ifade etti. Bundan sonra yeni bir yaklaşımın devreye alınmasının zamanının geldiğini vurgulayan Özdemir, "Fakat bu daha önceki dönemlerde olduğu gibi bir düşük faiz, genişlemeci para politikası olmamalı. Bu kez 2021'de yaşadığımızdan daha ağır bir kapasite büyümesi sorunu ile karşı karşıya kalırız. Sanayinin merkezde olduğu bir politikaya geçmeliyiz" ifadelerini kullandı.

Devletin koordinasyonu şart

Sanayinin merkezde olacağı bu politika konusunda bir çerçeve de çizen MÜSİAD Genel Başkanı Özdemir, düzenlediği sohbet toplantısında şunları aktardı: "Ucuz krediye, yaygın sübvansiyona, korumacı duvarlara yönelik bir sanayi politikasını terk etmeliyiz diye düşünüyorum. Daha önce devletin piyasaya müdahale etmediği makro dengeleri gözettiği bir politikayı savunan Dünya Bankası bile 'Kalkınma için Sanayi Politikası: 21. Yüzyılda Yaklaşımlar' adlı raporunda sektörlerin gelişiminin tek başına piyasaya bırakılamayacağını dile getiriyor. Bir paradigma değişimi var. Özel sektörün kendi başına piyasayı optimal seviyeye taşıması mümkün değil. Ben bir tesis kuruyorum, bana göre optimal ama buna ülkede ihtiyaç var mı? Buradan hareketle, bu strateji üzerinden hangi sektörün uygun faizle krediye ihtiyacı var veya hangisine verseniz atıl kapasite oluşturacak bu düşünülmeli. Devletin koordinasyonunda sanayi politikalarını merkeze oturduğumuz bir politika gerekiyor."

"Yaşayan sanayi envanteri" geliyor

Tam bu noktada Türkiye'nin bir "yaşayan sanayi envanteri"ne ihtiyaç duyduğunu kaydeden MÜSİAD Genel Başkanı Özdemir, MÜSİAD olarak 18 OSB ile yapacakları çalışma sonucunda bir envanter çıkaracaklarını,

İşletmelere faizsiz nefes desteği

İşletmelere katılım finansmanı kapsamında destek olmak için Ziraat Katılım ve Kredi Garanti Fonu ile bir katılım fonu oluşturduklarını anlatan MÜSİAD Genel Başkanı Özdemir, "Garantili tutar 15

milyar TL olmak üzere toplam 19 milyar TL katılım esaslı finansman olanakları sağlandı ve mayıs ayı itibarıyla bu tamamlandı. Katılım esaslı bir nefes kredisi gibi oldu" diye konuştu.

bu sayede atıl kapasiteyi tespit edeceklerini açıkladı. Sıkı para politikası döneminde gelir dağılımında bir bozulma yaşandığını bundan sanayicinin de hanehalkının da şikayetçi olduğunu ifade eden Özdemir, "Buradan çıkış stratejisini konuşmak gerektiğini ve paradigma değişimi gerektiğini düşünüyoruz. Günümüz dünyasında ülkemizin sanayi altyapısını da dikkate alırsak problemlerimizi tek başına para politikasının çözme ihtimali yok. Para politikası hedef değil, araçtır. Ekonomiye büyütme programı değildir. Para politikasının içine sanayi politikasını, beklentileri ve kök sebepleri entegre etmezseniz; faiz indir, kaldır olur. Bu program birçok testten geçti ve başarılı oldu. Bundan sonra milimetrik enflasyon oranlarına takılmamamız lazım. Bizim takılmamız gereken yer kurulu büyük bir atıl sanayi kapasitesi var" diye konuştu.

Staj ve meslek eğitiminde yeni yaklaşım gerekli

MÜSİAD Genel Başkanı Özdemir, 12 yıllık kesintisiz eğitime karşı olduklarını açıkladıklarında tepkiyle karşılandığını ancak görüşün somut bir gerçekliğe dayandığını dile getirdi. Özdemir, şunları söyledi: "Her yıl 1 milyon lise mezunumuz var. Öğrenim öğretime kayıt yaptıran üni-

versite öğrencisi sayısı 850 bin civarında yani bunun yüzde 80-85'i. Almanya'da, İsviçre'de ve İngiltere'de eğitim bakanları ile görüştük... İngiltere ki artık eskisi kadar endüstriyel bir ülke olmadığı halde bu oran yüzde 55'e geldiği için çarvaklık modeline benzer bir model oluşturulmuş. Üniversite mezunu çocukların sadece yüzde 34'ü alanında iş bulabiliyor. İstihdam verilerinde yüzde 65'i iş buluyor diye görünüyor ama matematik mezunu markette kasiyer, kimyager güvenlik personeli... Üniversiteye gitme demek deyanış. Biz bir şekilde meslek eğitimi ön plana çıkarmalıyız. Bir anket açtık; 81 ilde binden fazla firma yanıttı. Böylece 8 bin kişisiz meslek lisensi mezunu çocuğa 2 yıllık iş garantisi vermiştik. Meslek yüksek okullarının da meslek liseleri ile birlikte hareket ediyor olması lazım. Staj konusunda İngiltere, yıllık 3 milyon sterlin maaş ödeyen şirketlerin katılımı zorunlu olan bir havuza binde 5 pay alıyor. Stajyer çocukların ücretlerini buradan ödüyor. Stajyer seçme özgürlüğü de tanımıyor. Bizde devlet asgari ücretin 3'te biri gibi bir tutarı cebinden harcıyor ama kimseyi memnun edemiyor."

Ayrıntı

Ferit
PARLAK

ferit.parlak@dunya.com

Mesleki eğitim "pahalı" değil, "çok pahalı"ysa...

Sanayicilerin, 25-30 yıldır tekrarladığı: "Eleman bulamıyoruz...", "Teknik eleman maaşı, mühendisleri aştı...", "Gençler sanayide çalışmak istemiyor..." söylemleri, güçlenerek devam ediyor...

★ ★ ★

Dün **ASO Başkanı Seyit Ardıç**, farklı bir açıdan bakarak, tekrarladı:

"Sanayinin geleceği yalnızca makineyle, fabrikayla ve finansmanla belirlenmez...

En az bunlar kadar belirleyici bir unsur daha var: insan kaynağı....

Ülkemizde her dört gençten biri ne eğitimde ne de istihdamda; yaklaşık beş milyon gencimiz, üretimin dışında duruyor...

Bir ülkenin en zengin cevheri yer altında değil, gençlerinin zihnindedir...

Ama cevher kendiliğinden değer üretmez; işlenmesi gerekir...

Bir genci üretime kazandırmak, ona yalnızca diploma vermek değil; onu çağın gerektirdiği dijital beceriyle, iş kültürüyle, mesleki yönlendirmeyle ve üretim disipliniyle donatmaktır...

Beş milyon genci ekonomimize kazandırmak; kapsamlı bir politika seti ve kurumlar arası güçlü bir iş birliği gerektiriyor..."

★ ★ ★

2017 Ekim ayı...

2014 yılının Mayıs ayında yayımlanan Ulusal İstihdam Stratejisi'ne benzer bir Strateji yayımlanmıştı...

Ve...

2014-2016 Stratejisi'nde olduğu gibi:

"Odalar, meslek kuruluşları ile işçi ve işveren kuruluşlarının mesleki ve teknik eğitimde daha fazla öncelik almaları sağlanacak; özel sektör tarafından verilen uygulamalı eğitime teşvikler verilecek...

Mesleki eğitim okul/kurumlarının işgücü piyasası ile iş birliği içinde eğitim yapmaları sağlanacak...

Mesleki ve teknik eğitim veren okullarda, mevcut atölye, laboratuvar, makine, donanımın yenilenmesi desteklenecek..." gibi 200'ün üzerinde eylem maddesi sıralanmıştı...

★ ★ ★

Bilişimden sağlık turizmine, ilaç üretiminden enerji verimliliğine "tüm sektörlerin" istihdama verebileceği katkı, tek tek ayrıntılandırılmıştı...

★ ★ ★

Eğitimcilerin "günün ihtiyaçları" dikkate alınarak eğitilmesi de düşünülmüştü:

"Mesleki ve teknik eğitim öğretmenlerinin sektörel deneyimlerini artırmak için MEB, TOBB ve TESK işbirliği ile periyodik olarak uygulanacak 'sanayi sektöründe güncelleme eğitimleri'ne katılmaları zorunlu hale getirilecek..."

VELHÂŞIL

Ekim 2017'de de, Mayıs 2014'te de "yine bu köşeden", planlamadan ziyade, uygulamanın önemli olduğuna/olacağına dikkat çekmeye çalışmıştım...

★ ★ ★

Bugün...

Örneğin:

Sanayicinin öncelikli ihtiyacı olan "teknik eleman" adayına, üreticinin/sanayicinin/ihracatçının yönetiminde olduğu OSB'lerde kurulu Meslek Liseleri ve/veya Yükseköğretileri dahi "yüksek/ödenemez fiyat" politikası uyguluyor...

Meslek eğitimi almak isteyen "yetenekli gençler", "yüksek fiyat" engeline takılıyor...

Maddi şartları zorlayıp eğitim alabilen de, onca yılın ardından "pratik eğitime" ihtiyaç duyuyor...

"Alın teri kazancı, faize gidiyor"

Sanayide ivme kaybı

ASO Başkanı Ardıç, sanayide asıl kınılmanın; kârlılık ve finansman yüklerinde kendisini gösterdiğini bildirdi.

Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı **Sevil Ardıç**, sanayicinin yaşanan sıkıntılara rağmen üretime devam ettiğini ancak bunun karşılığını alamadığını belirtirken "Zor günler geçecek diye bekliyoruz ama rakamlar kalıcı hale gelme riskini gösteriyor" dedi. Yılın ikinci yarısına Türkiye ekonomisinin dezenflasyonun belirleyici

eşiğinde girdiğini söyleyen Ardıç, bunun faturasını en çok sanayinin ödediğinin sahada görüldüğünü, büyüme verilerinin de bu tespiti doğruladığını belirtti. Ardıç "Sanayici alın teriyle kazanıyor, kazandığını faize veriyor; bu durum işletme sermayesini ve rekabet gücünü kısıtlıyor" ifadelerini kullandı. /03

"Sanayiciler alın teriyle kazandığını faize veriyor"

■ **ASO Başkanı Seyit Ardıç** Haziran ayı Meclis toplantısında yaptığı konuşmada "Zor günler geçecek diye bekliyoruz ama rakamlar kalıcı hale gelme riskini gösteriyor" dedi.

■ Sanayideki ivme kaybının ISO 500 verilerine de yansıdığını vurgulayan Ardıç, asıl kırılganın, mali yapılar, kârlılık ve finansman yüklerinde kendisini gösterdiğini bildirdi.

HÜSEYİN GÖKÇE / ANKARA

Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı **Seyit Ardıç**, sanayicinin yaşanan sıkıntılara rağmen üretime devam ettiğini ancak bunun karşılığını alamadığını bildirdi. "Zor günler geçecek diye bekliyoruz ama rakamlar kalıcı hale gelme riskini gösteriyor" diyen **Seyit Ardıç**, "Sanayici alın teriyle kazandığını faize verdiğini söylüyor" açıklamasını yaptı. **ASO** Başkanı Ardıç, Haziran ayı Meclis Toplantısında küresel ekonomi ve Türkiye ekonomisine ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Sanayi, devlet meselesi oldu

Yılın ilk yarısını geride bırakırken küresel ekonomide risk algısının güçlü biçimde sürdüğünü söyleyen **Seyit Ardıç**, enerji ve lojistik maliyetlerinin gerilimlere her zamankinden daha duyarlı hale geldiğini kaydetti. Çin'in 1990'lı yıllarda imalat sanayinde yüzde 3 olan payının bugün yüzde 30'un üzerine çıktığını bildiren Ardıç, Türkiye'nin payının yüzde 0.86'dan yüzde 1.3'e yükseldiğini, ülkemizin arzu edilen sıçramayı henüz gerçekleştiremediğini kaydetti.

Korumacılığın giderek arttığı dönemde sanayinin yeniden devlet meselesi haline geldiğinin altını çizen Ardıç, sa-

"Savunmada nasıl planlı bir yapı kurduysak sağlıkta da aynı stratejik bakışı geliştirebiliriz"

Türkiye'nin ihtiyacının; üretim üzerinde baskının azalması, fiyat istikrarını kalıcı kılan ve büyüme kapasitesini koruyan bütüncül ekonomi politikası olduğunu söyleyen Ardıç, "Tam da sanayi yavaşlarken Merkez Bankası'nın kredi büyüme sınırlarını aşağı çekmesi bizi düşündürüyor. KOBİ kredilerinde aylık büyüme sınırının yüzde 5'ten yüzde 4,5'e, diğer ticari kredilerde yüzde 3'ten yüzde 2'ye indirilmesi, finansmana erişimin önümüzdeki dönem daha da zorlaşacağını gösteriyor" diye konuştu. Ardıç bu dönemde yeniden devreye giren TOBB nefes kredisinin

çok değerli olduğunu vurguladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'a sunulan Sağlık Endüstrisi Başkanlığı raporunun çok önemli olduğunu belirten **Seyit Ardıç**, "Savunmada nasıl planlı bir yapı kurduysak, sağlıkta da aynı stratejik bakışı geliştirebiliriz. Güçlü bir koordinasyon ve yönlendirme yetkisine sahip bir "Sağlık Endüstrisi Başkanlığı"; tıbbi cihazdan biyoteknolojiye, ilaçtan tıbbi yazılıma, sağlık teknolojilerinden sarf malzemelerine kadar geniş bir alanda kamu alımlarını, yerli üretimi, Ar-Ge desteklerini, yatırım teşviklerini ve ihracat hedeflerini tek bir vizyonda birleştirebilir" dedi.

nayisi olmayan ülkenin savunma ve diplomasisinin de uzun süre ayakta kalamayacağını görüldüğünü anlattı. Yılın ikinci yarısına Türkiye ekonomisinin dezenflasyonun belirleyici eşiğinde girdiğini söyleyen Ardıç, bunun faturasını en çok sanayinin ödediğinin sahada görüldüğünü, büyüme verilerinin de bu tespiti doğruladığını belirtti.

Büyüme tüketim kaynaklı

Sanayi üretiminin büyümeyi yüzde 0.8 aşağı çektiğini dile getiren **Seyit Ardıç**, "Ekonomi büyüyor; ama bu büyüme üretimden çok tüketime dayanıyor. Kalıcı büyüme, tüketimden değil üretimden gelir" diye konuştu. Sanayideki ivme kaybının ISO 500 verilerine de yansıdığını vurgulayan Ardıç, asıl kırılganın, mali yapılar, kârlılık ve finansman yüklerinde kendisini gösterdiğini bildirdi. Ardıç, "Veriler, sanayicimizin daha çok üretip daha çok sattığını ama aynı oranda kâr edemediğini gösteriyor. Bugün büyük sanayi kuruluşlarımızda faaliyet kârının neredeyse tamamı, yaklaşık yüz-

de 85'i finansmana gidiyor. Yani sanayici alın teriyle kazanıyor, kazandığını faize veriyor; bu durum işletme sermayesini ve rekabet gücünü doğrudan kısıtlıyor" ifadelerini kullandı.

Zarar eden üye ikiye katlandı

Firmaların zor günler geçecek beklentisiyle, üretim, istihdam ve yatırımdan kopmamaya çalıştığını söyleyen **Seyit Ardıç**, "Ancak mevcut tablo bize, beklediğimiz o rahatlama döneminin bir türlü gelmediğini; aksine maliyet, finansman ve talep baskılarının kalıcı hale gelme riski taşıdığını gösteriyor" dedi. **ASO** üyelerinin kârlılığında da erime yaşandığını dile getiren Ardıç, "Son dört yılda reel kârlılık yüzde 30'a yakın geriledi. 2025 yılını üyelerimizin üçte biri yılı zararla kapattı. Son iki yılda zarar eden üye sayımız ikiye katlandı" ifadelerini kullandı. Başkan Ardıç, ISO 500 listesine giren **Ankara** firması sayısının 50'den 53'e yükseldiğini kaydederken, bunların içinde yer alan **ASO** üyesi firmaları da kutladı.

'TÜKETEREK DEĞİL ÜRETEREK YÜKSELİYOR'

ANKARA Sanayi Odası'nın (ASO) haziran oda meclisi ile 2. ve 3. OSB müteşebbis heyet müşterek toplantıları, oda binasında gerçekleştirildi. ASO Başkanı Seyit Ardiç, burada yaptığı konuşmada, yılın ilk yarısında ekonomide risk algısının sürdüğünü, jeoekonomik ve politik kopuşların derinleştiğini, ekonomik karar alma süreçlerinin daha kırılgan hale geldiğini söyledi. Ardiç, 1990'da dünya imalat sanayiinden yüzde 3 payı olan Çin'in, bugün tek başına küresel üretimin yaklaşık üçte birini gerçekleştirdiğine dikkat çekerek, aynı dönemde ABD'nin payının 23'ten yüzde 16'ya, Japonya'nın payının yüzde 13'ten yüzde 5'e, Almanya'nın payının yüzde 9'dan yüzde 4'e gerilerken, Türkiye'nin payının ise yüzde 0.86'dan 1.3'e çıktığını aktardı. Güçlü ülkelerin tüketerek değil, üreterek yükseldiğini söyleyen Ardiç, şunları kaydetti: "Zenginlik ithal edilmez, fabrikada, laboratuvarında ve atölyede inşa edilir. Türkiye'nin önünde bugün de aynı tercih durmaktadır. Bugün gördüğümüz tablo bize şunu söylüyor, sanayicinin kazanması, bir firmanın kârından çok daha fazlasıdır. Sanayici kazandığında yatırım yapar, istihdam üretir, ihracatı büyütür, vergi öder, teknolojiye yatırım yapar ve ülkenin üretim gücünü ayakta tutar. O halde sanayiciyi ayakta tutmak, ülkemizin geleceğini teminat altına almaktır. Aslında ülkemizin elinde, güçlü bir potansiyel var, girişimcimizin cesareti, sanayicimizin emeği, gençlerimizin aklı. Bize düşen, bu gücü dağınık bırakmamak, onu tek bir hedefte, üretimde buluşturacak aklı ve iradeyi ortaya koymaktır."

PATRONLAR KAN AĞLIYOR

Şehriban
KIRAC

Erdal Bahçivan
(İSO BAŞKANI)

Sanayiciler mali yükler karşısında adeta oksijensiz kaldı, nefes alamıyor.

Seyit Ardıç
(ASO BAŞKANI)

Üretici baskı altında. Sanayici alın teriyle kazandığını götürüp faize veriyor.

Burhan Özdemir
(MÜSİAD BAŞKANI)

Sıkı para politikasından sadece faiz indirerek çıkmak bizi derin çatlaklara iter.

7'de

Sanayici 'nefes alamıyoruz' diyerek maliyetlere isyan etti:

Oksijenimiz bitti acil destek şart

İSO, 'Sanayiye sahip çıkmak, Türkiye'ye sahip çıkmaktır' derken, ASO'ya göre, alın teriyle kazanılan faize gidiyor. MÜSİAD ise değişim talep etti

ŞEHRİBAN KIRAC

SANAYİCİ üretime devam edememe noktasına geldi. Yüksek maliyetler karşısında iş yapamaz hale geldiklerini, nefeslerinin kesildiğini vurgulayan sanayiciler acil destek çağırısında bulundu. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan, sanayicinin oksijeninin finansman olduğunu, gelinen noktada sanayicinin ciddi ölçüde oksijensiz kaldığını vurguladı. İSO Meclisinin haziran ayı toplantısında konuşan Bahçivan şu açıklamayı yaptı:

■ Üretmeye devam eden, istihdam yaratan, ihracat yapan ve ülkesine katma değer kazandıran **sanayi kuruluşlarımız**; yüksek finansman maliyetleri, krediye erişimde yaşanan güçlükler ve artan mali yükler karşısında adeta nefes almakta zorlanmaktadır.

■ Bugün sektörümüzün ihtiyacı yalnızca iyi niyetli temenniler değildir. Sanayinin yeniden nefes almasını sağlayacak somut, etkili ve sonuç odaklı adımlara ihtiyaç duyuluyor. Çünkü oksijensiz kalan bir insan nasıl yaşamını sürdüremezse, finansmana erişemeyen bir sanayinin de yatırım yapması, üretimini geliştirmesi, teknolojiye yönelmesi ve küresel rekabette güç kazanması imkansız.

DUYARSIZ KALINMAMALI

■ Üretimin zayıfladığı, yatırımların ertelendiği, teknolojik dönüşümün yavaşladığı ekonomide sağlıklı ve dengeli bir kalkınmadan söz edemeyiz. Üretimden uzaklaşan değil; üretimi teknolojiyle, verimlilikle, ihracatla, yeşil ve dijital dönüşümle güçlendiren bir kalkınma anlayışını stratejik önceliğimiz olarak görmek zorundayız.

■ Ülkemiz sanayisinin geleceği konusunda duyarsız kalırsa, özellikle geleneksel sektörlerimiz desteklenmek yerine kederine terk edilirse bu Türkiye için çok ciddi sorunlar üretir. Sanayiye sahip çıkmak, Türkiye'ye sahip çıkmaktır.

■ Sanayicilerimiz için çok özel bir kredi paketini ivedilikle ihtiyaç duyuyoruz. Bu konuda gerekli adımların vakit kaybedilmeksizin atılmasını tüm sanayicilerimiz adına talep ediyoruz.

Erdal Bahçivan

0.2 puan

2026'nın ilk çeyreğinde Türkiye ekonomisi yüzde 2.5 büyüdü. Sanayi sektörü ilk çeyrekte yıllık yüzde 0.8 daralarak büyümeyi 0.2 puan sınırlandırdı.

Tablo ağırlaşıyor

ANKARA Sanayi Odası (ASO) Başkanı Seyit Ardic, firmaların zor günler geçecek beklentisiyle, üretim, istihdam ve yatırımdan kopmamaya çalıştığını vurgulayarak, "Ancak mevcut tablo bize, beklediğimiz o rahatlatma döneminin bir türlü gelmediğini; aksine maliyet, finansman ve talep baskılarının kalıcı hale gelme riski taşıdığını gösteriyor" dedi. ASO meclisinde konuşan Ardic, sanayi kuruluşlarının faaliyet kârlarının büyük bölümünün faiz giderlerine gittiğini belirterek, "Sanayici alın teriyle kazanıyor, kazandığını faize veriyor. Türkiye'nin ihtiyacı üretim üzerinde baskının azalmasıdır. Fiyat istikrarını kalıcı kılan ve büyüme kapasitesini koruyan bütüncül ekonomi politikasına ihtiyaç var" dedi.

NİSANUR YILDIRIM

Seyit Ardic

Derin çatlak uyarısı

MÜSTAKİL Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Burhan Özdemir, para politikasında yeni bir yaklaşıma ihtiyaç olduğunu belirterek, "Para politikası yapması gerektiğini yaptı, artık paradigma değişikliği lazım. Mevcut sıkı para politikasından sadece faiz indirerek çıkmak bizi daha derin çatlaklara itebilir. Sıkı para politikasından seçici sanayi politikasına geçiş hedeflenmeli" dedi. Özdemir, özel sektör ile kamu arasında daha güçlü bir koordinasyon mekanizması kurulması gerektiğini anlatarak, "Sanayi politikalarını merkeze oturtmalıyız, aksi halde pek bir şey değişmeyecek" diye konuştu.

Burhan Özdemir

Sanayici ayakta kalmalı

ASO Başkanı **Seyit Ardic**, güçlü ülkelerin tüketerek değil, üreterek yükseldiğini dile getirerek, "Zenginlik ithal edilmez,

fabrikada, laboratuvarıda ve atölyede inşa edilir. Türkiye'nin önünde bugün de aynı tercih durmaktadır. Bugün gördüğümüz tablo bize şunu söylüyor, sanayicinin kazanması, bir firmanın kârından çok daha fazlasıdır. Sanayici kazandığında yatırım yapar, istihdam üretir, ihracatı büyütür, vergi öder, teknolojiye yatırım yapar ve ülkenin üretim gücünü ayakta tutar. O halde sanayiciyi ayakta tutmak, ülkemizin geleceğini teminat altına almaktır" dedi. ● **4'TE**

Sanayicinin ayakta kalması şart

ASO Başkanı **Seyit Ardiç**, "Sanayici kazandığında yatırım yapar, istihdam üretir, ihracatı büyütür, vergi öder, teknolojiye yatırım yapar ve ülkenin üretim gücünü ayakta tutar. O halde sanayiciyi ayakta tutmak, ülkemizin geleceğini teminat altına almaktır" dedi

Ankara Sanayi Odası'nın (ASO) Haziran oda meclisi ile 2. ve 3. **OSB** müteşebbis heyet müşterek toplantıları, Oda binasında gerçekleştirildi. **ASO** Başkanı **Seyit Ardiç**, yılın ilk yarısında ekonomide risk algısının sürdüğünü, jeoekonomik ve politik kopuşların derinleştiğini, ekonomik karar alma süreçlerinin daha kırılgan hale geldiğini söyledi. Ardiç, 1990'da dünya imalat sanayiinden yüzde 3 payı olan Çin'in bugün tek başına küresel üretimin yaklaşık üçte birini gerçekleştirdiğine dikkati çekerek, "Aynı dönemde ABD'nin payı yüzde 23'ten yüzde 16'ya, Japonya'nın payı yüzde 13'ten yüzde 5'e, Almanya'nın payı yüzde 9'dan yüzde 4'e geriledi" dedi.

Dnyanın güç eksenini üretile değişiyor

Türkiye'nin payı ise yüzde 0.86'dan yüzde 1.3'e çıktı" dedi. Ardiç, şu değerlendirmelerde bulundu: "Bu bir muhasebe tablosu değil, dünyanın güç ekseninin değiştiğini gösteren bir haritadır. Çünkü üreti-

min yeri değiştiğinde, gücün merkezi de değişir. Fabrikalar nereye kayarsa teknoloji orada birikir, tedarik zincirleri nereye bağlanırsa finans, lojistik, savunma ve diplomasi de oraya göre yeniden şekillenir. Bir zamanlar Atlantik dünyasının kontrolündeki üretim düzeni, bugün büyük ölçüde Asya-Pasifik eksenine kaymış durumda. Çin, ölçek ekonomisi, devlet destekleri, enerjiye eri-

şim, lojistik kapasitesi, teknoloji yatırımları ve uzun vadeli sanayi politikasıyla dünyanın üretim merkezi haline geldi." Ardiç, sanayisi olmayan bir ülkenin, ekonomisinin, diplomasisinin ve savunmasının uzun süre ayakta kalamayacağını altını çizerek, "Sanayisiz bir ekonomi, köksüz bir ağaç gibidir, gövdesi ne kadar heybetli görünürse görünsün, ilk sert fırtınada devrilir" ifadesini

kullandı.

Zenginlik üreterek elde edilir

Güçlü ülkelerin tüketerek değil, üreterek yükseldiğini söyleyen Ardiç, şunları kaydetti: "Zenginlik ithal edilmez, fabrikada, laboratuvarında ve atölyede inşa edilir. Türkiye'nin önünde bugün de aynı tercih durmaktadır. Bugün gördüğümüz tablo bize şunu söylüyor, sanayicinin kazanması, bir firmanın kârından çok daha fazlasıdır. Sanayici kazandığında yatırım yapar, istihdam üretir, ihracatı büyütür, vergi öder, teknolojiye yatırım yapar ve ülkenin üretim gücünü ayakta tutar. O halde sanayiciyi ayakta tutmak, ülkemizin geleceğini teminat altına almaktır. Aslında ülkemizin elinde, güçlü bir potansiyel var, girişimcimizin cesareti, sanayicimizin emeği, gençlerimizin aklı. Bize düşen, bu gücü dağınık bırakmamak, onu tek bir hedefte, üretimde buluşturacak aklı ve iradeyi ortaya koymaktır." **AA**

SANAYİCİYİ AYAKTA TUTMAK,

**“Ülkemizin
geleceğini
teminat altına
almaktır”**

■ **ANKARA Sanayi Odası (ASO)** Başkanı **Seyit Ardıc**, “Sanayici kazandığında yatırım yapar, istihdam üretir, ihracatı büyütür, vergi öder, teknolojiye yatırım yapar ve ülkenin üretim gücünü ayakta tutar. O halde sanayiciyi ayakta tutmak, ülkemizin geleceğini teminat altına almaktır” dedi. **104**

SANAYİCİYİ AYAKTA TUTMAK

“ÜLKEMİZİN GELECEĞİNİ
TEMİNAT ALTINA ALMAKTIR”

Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Seyit Ardıç, “Sanayici kazandığında yatırım yapar, istihdam üretir, ihracatı büyütür, vergi öder, teknolojiye yatırım yapar ve ülkenin üretim gücünü ayakta tutar. O halde sanayiciyi ayakta tutmak, ülkemizin geleceğini teminat altına almaktır” dedi.

ASO’NUN Haziran oda meclisi ile 2. ve 3. OSB müteşebbis heyet müşterek toplantıları, oda binasında gerçekleştirildi. ASO Başkanı Seyit Ardıç, burada yaptığı konuşmada, yılın ilk yarısında ekonomide risk algısının sürdüğünü, jeoekonomik ve politik kopuşların derinleştiğini, ekonomik karar alma

süreçlerinin daha kınlgan hale geldiğini söyledi. Dünya ekonomisini anlamak için büyüme rakamlarına, enflasyon oranlarına ya da merkez bankalarının faiz kararlarına bakmanın yeterli olmadığına işaret eden Ardıç, “Dünyada çok daha derin bir dönüşüm yaşanıyor ve bu dönüşümün merkezinde sanayi, üretim ve teknoloji var” diye konuştu.

“TÜKETEREK DEĞİL,
ÜRETEREK YÜKSELİNİR”

Güçlü ülkelerin tüketerek değil, üreterek yükseldiğini söyleyen Ardıç, sunuları kaydetti: “Zenginlik ithal edilmez, fabrikada, laboratuvar ve atolyede inşa edilir. Türkiye’nin önünde bugün de aynı tercih durmaktadır. Bugün gördüğümüz tablo bize bunu söylüyor, sanayicinin kazanması, bir firmanın karından çok daha fazlasıdır. Sanayici kazandığında yatırım yapar, istihdam üretir, ihracatı büyütür, vergi öder, teknolojiye yatırım yapar ve ülkenin üretim gücünü ayakta tutar. O halde sanayiciyi ayakta tutmak, ülkemizin geleceğini teminat altına almaktır. Aslında ülkemizin elinde, güçlü bir potansiyel var, girişimcimizin cesareti, sanayicimizin emeği, gençlerimizin aklı. Bize düşen, bu gücü dağınık bırakmamak, onu tek bir hedefte, üretimde buluşturacak aklı ve iradeyi ortaya koymaktır.” AA

“ÜRETİMİN YERİ DEĞİŞTİĞİNDE GÜCÜN MERKEZİ DE DEĞİŞİR”

Ardıç, 1990’da dünya imalat sanayinden yüzde 3 payı olan Çin’in, bugün tek başına küresel üretimin yaklaşık üçte birini gerçekleştirdiğine dikkati çekerek, aynı dönemde ABD’nin payının 23’ten yüzde 16’ya, Japonya’nın payının yüzde 13’ten yüzde 5’e, Almanya’nın payının yüzde 9’dan yüzde 4’e gerilerken, Türkiye’nin payının ise yüzde 0,86’dan 1,3’e çıktığını aktardı. Teknoloji üretme kapasitesi, yapay zekâ, veri hakimiyeti ve kritik ham maddelere erişimin, yeni dönemin temel belirleyicileri haline geldiğini vurgulayan Ardıç, “Bu bir muhasebe tablosu değil, dünyanın güc ekseninin değiştiğini gösteren bir haritadır. Çünkü üretimin yeri değiştiğinde, gücün merkezi de değişir” dedi. Ardıç, sanayisi olmayan bir ülkenin, ekonomisinin, diplomasisinin ve savunmasının uzun süre ayakta kalamayacağını altını çizerek, “Sanayisiz bir ekonomi, köksüz bir ağaç gibidir, gövdesi ne kadar heybetli görünürse görünsün, ilk sert fırtınada devrilir” ifadesini kullandı.

SANAYİSİZ EKONOMİ KÖKSÜZ AĞAÇTIR

Ankara Sanayi Odası Başkanı **Seyit Ardic**, Türkiye'nin mal ihracatının son 10 yılda iki kat artarak 2025 yılı sonunda 273 milyar dolara ulaştığını belirterek, bundan sonraki hedefin yüksek teknoloji ürünlerin payını artırmak ve küresel pazarlarda daha güçlü markalarla yer almak olduğunu söyledi.

ANKARA (İHA) - Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı **Seyit Ardic**, "Mal ihracatı, son 10 yılda 142 milyar dolardan yaklaşık iki kat artışla 2025 yılı sonunda 273 milyar dolara yükseldi. Bu kuşkusuz önemli bir başarıdır. Bundan sonraki hedefimiz, birim ihracat değerimizi yükseltmek, yüksek teknoloji ürünlerin payını artırmak ve küresel pazarlarda daha güçlü markalarla yer almaktır" dedi.

ASO Oda Meclisi ile 2'inci ve 3'üncü **OSB** Müteşebbis Heyet Müşterek Toplantısı, **ASO** Genel Merkezi'nde gerçekleştirildi. Programda konuşan **ASO** Başkanı **Seyit Ardic**, dünya ekonomisini anlamak için yalnızca büyüme rakamlarına, enflasyon oranlarına ya da merkez bankalarının faiz kararlarına bakmanın yeterli olmadığını vurguladı. Üretim kapasitesini artırmış olsalar da küresel ölçekte beklenen verilere henüz ulaşamadıklarını belirten

Ardic, bu sebeple sanayi meselesinin yeniden ele alınması gerektiğini söyledi.

KÜRESEL SİÇRAMAYI HENÜZ GERÇEKLEŞTİREMEDİK

Dünyadaki dönüşümün merkezinde sanayinin, üretimin ve teknolojinin olduğunu dile getiren **Ardic**, "1990'da dünya imalat sanayisinden yalnızca yüzde 3 pay alan Çin, bugün tek başına küresel üretimin yaklaşık üçte birini gerçekleştiriyor. Aynı dönemde Amerika Birleşik Devletleri'nin payı yüzde 23'ten yüzde 16'ya, Japonya'nın payı yüzde 13'ten yüzde 5'e, Almanya'nın payı ise yüzde 9'dan yüzde 4'e geriledi. Türkiye'nin payı ise 1990'da yüzde 0,86 iken, bugün ancak yüzde 1,3 seviyesine ulaşabildi.

Üretim kapasitemizi artırmış olsak da küresel ölçekte arzu edilen sıçramayı henüz gerçekleştiremedik" diye konuştu. Enerjiye erişim, teknoloji üretme kapasitesi, yapay

zeka, veri hakimiyeti ve kritik ham maddelere erişimin yeni dönemin temel belirleyicileri haline geldiğini ifade eden **Ardic**, "İşte bu yüzden sanayi, bugün yeniden bir devlet meselesidir. Dün 'piyasa her şeyi çözer' diyen ülkeler, bugün çipten bataryaya, savunmadan yapay zekaya kadar kendi sanayilerini ayakta tutmak için milyarlarca dolarlık kamu kaynağını seferber ediyor.

Herkes gördü ki sanayisi olmayan bir ülkenin ne ekonomisi ne diplomasisi ne de savunması uzun süre ayakta kalamaz. Sanayisiz bir ekonomi, köksüz bir ağaç gibidir; gövdesi ne kadar heybetli görünürsa görünsün ilk sert fırtınada devrilir" şeklinde konuştu.

Yılın ikinci yarısında dezenflasyon sürecinin üretim, yatırım, istihdam ve ihracatın sürdürülebilirliği açısından önem taşıdığını vurguladı.

Türkiye'nin nükleer enerji yatırımları ve net sıfır karbon hedefleri, 30 Haziran 2026'da İstanbul'da düzenlenecek olan 12. Nükleer Santraller Zirvesi - NPPEs kapsamında mercek altına alınacak. "Yeni Nükleer Çağ" temasıyla başlayacak iki günlük dev zirvede, Akkuyu NGS ve Sinop nükleer güç santrali projelerindeki en son gelişmeler paylaşılacak.

Türkiye'nin enerji geleceğinde stratejik bir dönüm noktası olan nükleer projeler, uluslararası ölçekte bir organizasyonla masaya yatırılıyor. 12. Nükleer Santraller Zirvesi - NPPEs, 30 Haziran 2026 tarihinde İstanbul Teknik Üniversitesi Süleyman Demirel Kültür Merkezi'nde kapılarını açacak. **Ankara Sanayi Odası (ASO)** ve Nükleer Sanayi Derneği (NSD) tarafından, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın destekleriyle gerçekleştirilecek zirve, "Yeni Nükleer Çağ: Sanayiye, Inovasyona ve Net Sıfır Hedeflerini Güçlendirmek" temasıyla küresel nükleer endüstrisinin devlerini bir araya getirecek.

AKKUYU VE SİNOP PROJELERİNDE SON DURUM NE?

İki gün boyunca sürecek bu kritik etkinlikte, Türkiye'nin nükleer enerji yatırımları tüm boyutlarıyla değerlendirilecek. Başta yapımı devam eden Akkuyu NGS ve kurulması planlanan Sinop nükleer güç santrali olmak üzere, Türkiye'nin nükleer enerji alanındaki yeni yatırım fırsatları, yeni nesil reaktör teknolojileri ve küçük modüler reaktör (SMR) yatırımları

12. NÜKLEER SANTRALLER ZİRVESİ İSTANBUL'DA BAŞLIYOR

ilk ağızdan kamuoyuna aktarılacak. Yerli ve yabancı uzmanlar, COP31'e giden süreçte nükleer enerjinin sürdürülebilir çevre ve net sıfır hedeflerine olan küresel katkısını masaya yatıracak.

Zirve, sadece panellerle sınırlı kalmayıp milyarlarca dolarlık iş hacmine sahip uluslararası ticari köprülerin kurulmasına da zemin hazırlayacak. Etkinlik kapsa-

mında, **Ankara Sanayi Odası** Nükleer Sanayi Kümelenmesi (ASONÜKSAK) ile Çin Nükleer Derneği (Chinese Nuclear Society - CNS) arasında nükleer altyapı gelişimini güçlendirecek stratejik bir iş birliği anlaşması imzalanacak. Fuar alanında kurulacak stantlarda Orta Doğu, Kuzey Afrika ve Balkanlar gibi geniş bir coğrafyadaki potansiyel projeler için yerli sa-

nayciler, küresel nükleer teknoloji üreticileriyle ikili görüşmeleri gerçekleştirmek fırsatı bulacak.

KANADA, SİNOP PROJESİ İÇİN GENİŞ KATILIMLA GELİYOR

Nükleer santral projelerinde Türkiye ile stratejik ortaklıklar kurmayı hedefleyen küresel aktörler zirvede yerini almaya hazırlanıyor. Özellikle Kanada, Sinop nükleer güç santrali projesine yönelik üst düzey ilgisi ve geniş bir heyet katılımıyla NPPEs'te boy gösterecek. Kanada'nın yanı sıra nükleer enerjinin öncü ülkeleri olan Kore, İtalya, Bulgaristan ve Çin'in önde gelen savunma ve nükleer enerji kuruluşlarının üst düzey temsilcileri de yeni yatırım ortaklıkları için İstanbul'da olacak.

AÇILIŞ BAKAN ALPARSLAN BAYRAKTAR YAPACAK

NPPEs'in resmi açılış töreninde ulusal ve uluslararası diplomasi ile iş dün-

yasından çok önemli isimler konuşmacı olarak kürsüye çıkacak. Zirvenin açılış konuşmalarını yapacak heyette şu isimler yer alıyor:

T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar

Ankara Sanayi Odası Başkanı **Seyit Ardic**

Türkiye Nükleer Sanayi Derneği Başkanı Alikaan Çiftçi

İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hasan Mandal

Akkuyu Nuclear A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Anton Dedusenko

ABD İstanbul Başkonsolosu Michael Lally

Kanada'nın Türkiye Maslahatgüzarı Larisa Galadza

AtkinsRéalis & CANDU International Başkanı Gary Rose

SPIC Uluslararası İlişkilerden Sorumlu Başkanı Fei Min

Romanya Ulusal Nükleer Elektrik Şirketi (SNN) CEO'su Cosmin Ghiță